

Un diàleg que podria ser veritat

per Josep Baiget

—Què ho fa que al Manel li parles en castellà?

—Perquè és castellà.

—Però si entén el català, per què canvies de llengua?

—Per educació.

—O sigui, parlar la teva llengua pròpia en el teu país és una falta d'educació?

—Ves, és un costum.

—Doncs fas molt mal fet. Saps d'algun país que obri així?

—No. Però som a Espanya i hem de conèixer l'espanyol.

—I quin és l'espanyol? Jo conec l'Estat espanyol, que té el castellà, el català, el basc, el gallec, l'aragonès i l'asturià. Tinc un diccionari del 1927 a la coberta del qual diu: «Diccionario Completo de la Lengua Castellana». Valdria la pena que t'informessis de quan va començar a dir-se «llengua espanyola». Existeix la llengua britànica? A la Gran Bretanya hi ha l'anglès, el gal·lès i l'escocès. Coneixes el belga? No. A Bèlgica hi ha el francès, el neerlandès i l'alemany. I el canadenc? Tampoc. En aquell país es parla el francès i l'anglès.

—D'acord. Però, i si et trobes amb algú que no entén el català? ¿I si et diu: «No le entiendo»?

—És un cas diferent. Jo crec que el més correcte és demanar-li (en castellà) si fa gaire temps que viu a Catalunya. Si em respon que fa vint o trenta anys, li faig cara de sorpresa i li replico (en castellà): «Si no vol o si no sap parlar en català, vostè mateix, és ben lliure; però, si li plau, no em digui que no l'entén. Prop de casa han inaugurat un restaurant xinès on tot el personal parla correctament en català. I també he vist, en la TV, negres que hi parlaven. Ei! fora que vostè sigui un dels del cinc per cent que (segons les estadístiques) no l'entenen.»

—No hi barregis la política, ara!

—Déu me'n guard! Els qui ho fan són els qui, amb tota la intenció, confonen nació i estat.

—No és el mateix?

—No. Però no m'estendré en aquest punt. Si vols saber el significat d'aquests dos mots, pots consultar una bona obra, com la *Gran enciclopèdia catalana*. Fins a final del segle XVIII i començament del XIX no es van unificar els conceptes *estat* i *nació*. I la divisió territorial en les actuals «províncies» no es va fer fins a l'any 1833.

—Però la història diu que Espanya va descobrir Amèrica.

—Doncs no és veritat: va ser Castella. Els conqueridors no van plantar-hi la bandera espanyola, que no va existir fins a final del segle XVIII, sinó el «pendón de Castilla».

—Oi que Catalunya és bilingüe?

—No hi ha països bilingües. Hi ha persones bilingües, i fins i tot plurilingües. Si bé, per obligació, només som bilingües els catalans. Els castellans poden anar per tot el país sense necessitat de canviar de llengua.

—Resumint: és o no és correcte parlar en català a un castellanoparlant?

—I tant, que és correcte! I puc dir-te que, si és una persona sensata, t'ho agrairà, perquè veurà que no el tractes com un estranger i, sentint-te, coneixerà més bé la nostra llengua. Sé d'algun d'aquests que tenen la delicadesa de dir-te: «Puede hablarme en catalán: lo entiendo perfectamente.»

—Veus? Hi ha molts catalans que ignoren això. Caldria que ho donessin a conèixer els mitjans de comunicació, les entitats catalanes i, per què no?, la Conselleria de Cultura.

—Tant de bo! Si tots els catalans anéssim a l'una... Però sabem per experiència que sempre hi ha algú interessat a posar bastons a les rodes.♦

VÈRTEX

CURS 1998-1999

(d'octubre a juny)

LLENGUA:

- ✓ Curs de correcció de textos; *Albert JANÉ*
- ✓ Curs d'aprofundiment de la llengua catalana; *Josep RUAIX*
- ✓ Curs de preparació per a la prova de corrector (nivell K); *Carles RIERA*
- ✓ Llenguatge administratiu i comercial; *Xavier MITJÀ*

LITERATURA:

- ✓ Novel·la catalana; *Josep FAULÍ*

**Informació i inscripcions a partir del
21 de setembre a:**

Riera de Sant Miquel, 1 bis. — Tel. 93 415 35 47